

Prestaties in melkput en robot vormen de basis voor het berekenen van fokwaarden

Melk, vet en eiwit in 305 dagen

Van de belangrijkste stieren bij zwartbont, roodbont, mrij en de overige rassen publiceert Veeteelt opnieuw de 305 dagenproducties van hun dochters. Het gaat om de ruwe, niet-gecorrigeerde lijsten. Als ondergrens geldt een minimum van 75 lijsten.

tekst Inge van Drie

Hoe hoog is het eiwitgehalte van de dochters van Atlantic? En hoeveel melk produceren de dochters van Fidelity? Wie nieuwsgierig is naar de antwoorden – of op zoek is naar de productiestatistiek van de nakomelingen van andere stieren – kan zijn hart ophalen aan de 305 dagenproducties die Veeteelt in dit artikel en op Veeteelt.nl publiceert. Voor alle stieren geldt dat de dochterproducties alleen zijn gepubliceerd als er minstens 75 lijsten per lactatie beschikbaar zijn.

Basis voor fokwaardeschatting

Bij het bekijken van de cijfers past enige voorzichtigheid. Het kan zijn dat er bovengemiddeld veel dochters van een bepaalde stier op hoogproductieve bedrijven lopen. Of wellicht is een stier vooral gebruikt op koeien met een hoge productieaanleg. Bij het berekenen van fokwaarden houdt GES – de stichting die de fokwaarden publiceert – rekening met zulke verschillen. GES corrigeert ook voor verschillen in het jaar van afkalven en voor de leeftijd bij afkalven.

Als basis voor het berekenen van de fokwaarden gebruikt GES de werkelijke producties van de dochters van stieren. Een paar voorbeelden laten zien hoe de ruwe, niet-gecorrigeerde productiecijfers zich verhouden tot de fokwaarden (tabel 1). Neem de stieren Big Winner en Woudhoeve 1042 Impuls, beide geboren in 2005. Hun verervingspatroon voor kilogrammen melk verschilt nogal. Big Winner scoort –289 kg, Impuls noteert +746 kg. Dat is een verschil van ruim 1000 kg.

In theorie zou de helft daarvan zichtbaar moeten zijn bij de dochters, omdat een koe de helft van het genepakket van haar vader meekrijgt. In dit voorbeeld zou dat betekenen dat de dochters van Impuls gemiddeld ruim 500 kg meer zouden produceren dan de dochters van Big Winner. In de praktijk blijkt dat aardig te kloppen. Als vaars geven de Impulsdochters 7929 kg melk in 305 dagen, terwijl de dochters van Big Winner 7436 kg melk noteren.

Niet altijd komen de fokwaarden voor kilogrammen melk precies overeen met de prestaties in de melkput. Neem de Canadese fokstier Gillette Windbrook en de Nederlandse fokstier Midwolder Goldmar. Op papier is Goldmar met een fokwaarde van 585 kg melk de meerdere van Windbrook, die +429 kg melk vererft (tabel 1). In de praktijk zijn de rollen omgedraaid. De vaarzen van Windbrook geven in 305 dagen 8347 kg melk, terwijl de dochters van Goldmar in hun eerste lactatie op gemiddeld 7621 kg uitkomen. De verklaring voor dat verschil zou kunnen zijn dat Windbrook als importstier op een selecte groep bedrijven en moederdieren is gebruikt met een gemiddeld hoger productieniveau.

Verskil in geboortjaar

Ook let GES bij de berekening op het geboortjaar en de periode waarin de dochters aan de melk komen. Zo is OMan geboren in 1998, terwijl Hunsberger Alchemy twaalf jaar later, in 2010, het levenslicht zag. Het verschil in fokwaarde voor kilogrammen melk tussen de twee stieren is niet bijster groot. OMan scoort +830 kg melk, Alchemy komt uit op +638 kg. Toch produceren de Alchemyvaarzen zo'n 400 kg melk meer dan de dochters van OMan in hun eerste lactatie. Dat kan komen door het verschil in geboortjaar. De dochters van Alchemy kwamen twaalf jaar later aan de melk dan de OManochters. In die periode is de landelijke melkproductie gestegen. |

Tabel 1 – Vergelijking van fokwaarden en werkelijke productie bij een aantal stieren

naam stier	geb. jaar	fokw. kg melk	305 dgn.prod. als vaars (kg m.)
Big Winner	2005	-289	7.436
Impuls	2005	+746	7.929
Windbrook	2006	+429	8.347
Goldmar	2009	+585	7.621
O Man	1998	+830	8.289
Alchemy	2010	+638	8.684

Extra tabellen

In de Veeteelt-app en op www.veeteelt.nl/topcijfers staan meer tabellen

naam/lact.nr.	aantal lact.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit
zwartbont						
Batenburg G. Stellando rf						
1e lijst	4.777	7.976	4,29	3,50	342	279
2e lijst	281	9.351	4,33	3,61	405	338
Delta Atlantic						
1e lijst	11.751	7.722	4,22	3,56	326	275
2e lijst	4.947	9.154	4,26	3,60	390	330
3e lijst	1.202	9.878	4,27	3,56	422	352
4e lijst	111	9.899	4,44	3,60	440	356
Delta Titanium						
1e lijst	2.872	7.856	4,35	3,48	342	273
2e lijst	178	9.591	4,31	3,48	413	334
Midwolder Goldmar						
1e lijst	267	7.621	4,34	3,48	331	265
2e lijst	223	9.044	4,43	3,62	401	327
3e lijst	149	10.113	4,44	3,56	449	360
Delta Vitality by						
1e lijst	188	7.900	4,13	3,44	326	272
2e lijst	150	9.192	4,21	3,51	387	323
Delta G-Force						
1e lijst	7.255	8.088	4,32	3,55	349	287
2e lijst	2.355	9.793	4,30	3,59	421	352
Big Winner						
1e lijst	14.573	7.436	4,41	3,52	328	262
2e lijst	4.636	8.706	4,46	3,61	388	314
3e lijst	822	9.269	4,47	3,57	414	331
4e lijst	273	9.340	4,45	3,52	416	329
5e lijst	142	9.289	4,42	3,47	411	322
Delta Enigma						
1e lijst	183	7.969	4,24	3,46	338	276
2e lijst	147	9.344	4,27	3,56	399	333
Slotboom's Pilot						
1e lijst	4.704	7.708	4,27	3,48	329	268
2e lijst	276	8.735	4,29	3,56	375	311
3e lijst	138	9.432	4,28	3,50	404	330
4e lijst	102	9.529	4,26	3,46	406	330
Bouw Snowfever cd						
1e lijst	1.203	8.250	4,22	3,41	348	281
roodbont						
De Vlottenburg Fantasy						
1e lijst	176	7.236	4,38	3,57	317	258
2e lijst	145	8.399	4,39	3,63	369	305
Topspeed Kodak						
1e lijst	23.880	7.313	4,47	3,56	327	260
2e lijst	11.135	8.789	4,51	3,61	396	317
3e lijst	2.620	9.388	4,58	3,56	430	334
4e lijst	140	9.157	4,77	3,57	437	327

naam/lact.nr.	aantal lact.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit
JU Stefan						
1e lijst	729	7.172	4,28	3,56	307	255
2e lijst	134	8.211	4,35	3,64	357	299
3e lijst	108	8.987	4,28	3,56	385	320
4e lijst	85	9.117	4,42	3,55	403	324
Cherokee van de Peul						
1e lijst	395	7.120	4,40	3,57	313	254
2e lijst	187	8.663	4,40	3,65	381	316
3e lijst	123	9.462	4,46	3,63	422	343
Talentino						
1e lijst	6.921	7.326	4,27	3,59	313	263
2e lijst	1.488	8.619	4,27	3,64	368	314
3e lijst	397	8.955	4,34	3,61	389	323
4e lijst	244	8.946	4,35	3,59	389	321
5e lijst	91	9.104	4,34	3,58	395	326
Delta Fidelity						
1e lijst	44.224	7.687	4,37	3,55	336	273
2e lijst	28.323	8.938	4,43	3,67	396	328
3e lijst	13.767	9.592	4,44	3,61	426	346
4e lijst	3.036	9.723	4,46	3,59	434	349
De Vrendt Reality						
1e lijst	679	7.255	4,47	3,57	324	259
2e lijst	400	8.539	4,53	3,63	387	310
Peeldijker Outlaw						
1e lijst	367	7.448	4,32	3,46	322	258
2e lijst	124	8.897	4,35	3,51	387	312
mrij						
De Vinkenhof Koen						
1e lijst	103	5.783	4,43	3,68	256	213
2e lijst	83	6.590	4,51	3,76	297	248
zwartbont import						
Cogent Twist						
1e lijst	918	8.120	4,37	3,47	355	282
2e lijst	180	9.160	4,49	3,54	411	324
Alta Ceasar						
1e lijst	312	7.855	4,28	3,46	336	272
Regancrest Alta Iota						
1e lijst	4.982	8.272	4,22	3,43	349	284
2e lijst	2.773	9.834	4,22	3,47	415	341
3e lijst	893	10.442	4,23	3,42	442	357
Gen-l-Beq Brawler						
1e lijst	817	8.268	4,05	3,40	335	281
roodbont import						
Jerudo						
1e lijst	6.844	7.794	4,36	3,50	340	273
2e lijst	4.035	9.061	4,41	3,59	400	325
3e lijst	1.611	9.694	4,47	3,54	433	343
4e lijst	311	9.742	4,53	3,51	441	342

Tabel 2 – Niet-gecorrigeerde 305 dagenlijsten van dochters van de meestgebruikte stieren in Nederland in boekjaar 2015-2016